

І. О. Шпак**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ
ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДО
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

У статті з'ясовано, що позитивні зміни в освітній політиці, котрі спрямовані на підвищення рівня ефективності навчання економічним дисциплінам, пов'язані з активним використанням як традиційних, так і інноваційних педагогічних технологій. Однак, як засвідчило опитування керівників закладів освіти та відділів освіти різного рівня, сьогодні більшість установ освіти (86,7 % із 76 опитаних керівників) проявляє інтерес до сучасних педагогічних технологій, але в той же час наголошує на відсутності наукової бази, невідпрацьованості механізмів запровадження педагогічних технологій. Усе це суттєво знижує ефективність їх застосування, сприяє гальмуванню розвитку освітніх систем. Отже, проблема підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій є актуальною і своєчасною.

Аналіз науково-педагогічних джерел та проведена експериментальна робота дозволяють стверджувати, що провідними умовами, які сприяють якісній підготовці викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій можна вважати: забезпечення професійно-педагогічної спрямованості викладацької діяльності (ціннісне ставлення до професійно-педагогічної діяльності, професійний інтерес, мотивація досягнення успіху) та стійкої потреби в професійному самовдосконаленні; поглиблення професійної компетентності викладачів щодо застосування педагогічних технологій на основі вивчення передового педагогічного досвіду і впровадження в навчально-виховний процес освітніх інновацій з урахуванням сучасних вимог до економічної освіти.

Експериментальне дослідження підтверджує доцільність використання запропонованих умов до підготовки викладачів економічних дисциплін. Зокрема, в експериментальній групі кількість викладачів, які володіють високим рівнем готовності до використання педагогічних технологій, збільшилася на 12,8 %, у контрольній групі – на 1,3 %. Середній рівень сформованості зазначеної готовності у викладачів експериментальної групи підвищився на 3,8 %, контрольної групи – на 0,6 %. Таким чином, запропоновані педагогічні умови підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій пройшли експериментальну перевірку, яка підтвердила доцільність їх активного впровадження в практику сучасних ЗВО різного профілю.

Ключові слова: педагогічні умови, заклад вищої освіти, викладач, економічні дисципліни, педагогічні технології, підготовка, експериментальна робота.

Shpak I. O. *Experimental review of pedagogical conditions of training teachers of economic disciplines for use of modern pedagogical technologies.* It has been found out in the article that the positive changes in the educational policy aimed at improving the effectiveness of teaching economic disciplines are related to the active use of both traditional and innovative pedagogical technologies. However, according to the survey of heads of educational establishments and educational departments of different levels, today most educational institutions (86.7% of 76 interviewed heads) are interested in modern pedagogical technologies, but at the same time emphasize the lack of the scientific base, mechanisms for introducing pedagogical technologies. All this significantly reduces the effectiveness of using them, contributes to the inhibition of the development of educational systems. Therefore, the problem of training teachers of economic disciplines for the use of modern pedagogical technologies is relevant.

The analysis of scientific and pedagogical sources and conducted experimental work allow to state that the leading conditions that contribute to the qualitative training of teachers of economic disciplines for the use of modern pedagogical technologies can be considered: providing professional and pedagogical orientation of teaching activity (value-based attitude to professional pedagogical activity, professional interest, motivation for success) and a sustainable need for professional self-improvement; deepening teachers' professional competence in the use of pedagogical technologies based on the study of advanced pedagogical experience and the introduction of educational innovations into the educational process taking into account modern requirements for economic education.

An experimental study confirms the feasibility of using the proposed conditions to training teachers of economic disciplines. In particular, in the experimental group the number of teachers with high level of readiness to use pedagogical technologies increased by 12.8%, in the control group – by 1.3%. The average level of the formedness of the stated readiness of the experimental group increased by 3.8%, in the control group – by 0.6%. Thus, the offered pedagogical conditions for the training of teachers of economic disciplines for the use of modern pedagogical technologies have been tested experimentally, which has confirmed the expediency of their active implementation in the practice of modern higher educational institutions of various profiles.

Keywords: pedagogical conditions, institution of higher education, teacher, economic disciplines, pedagogical technologies, training, experimental work.

Вступ. Зміни, які сьогодні відбуваються в політичному, соціальному, культурному та економічному житті України висувають нові вимоги до

професійної підготовки фахівців. Вирішення зазначеного завдання пов'язане з необхідністю підвищення якості економічної підготовки фахівців усіх галузей суспільства. З огляду на це, підвищення ефективності викладання дисциплін економічного профілю у закладах вищої освіти набуває особливої актуальності.

Позитивні зміни в освітній політиці, котрі спрямовані на підвищення рівня ефективності навчання економічним дисциплінам, пов'язані з активним використанням як традиційних (що пройшли випробування часом), так і інноваційних педагогічних технологій. Однак, як засвідчило опитування керівників закладів освіти та відділів освіти різного рівня, сьогодні більшість установ освіти (86,7 % із 76 опитаних керівників) проявляє інтерес до сучасних педагогічних технологій, але в той же час наголошує на відсутності наукової бази, невідпрацьованості механізмів запровадження педагогічних технологій. Усе це суттєво знижує ефективність їх застосування, сприяє гальмуванню розвитку освітніх систем. Отже, проблема підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій є актуальною і своєчасною.

Аналіз та узагальнення науково-педагогічних джерел з проблеми, яка вивчається, приводить до висновку, що різні аспекти змісту професійної діяльності викладача закладу вищої освіти, питання, які пов'язані з розвитком його професійної майстерності знайшли часткове висвітлення в працях вітчизняних науковців – А. Алексюка, Ю. Бабанського, А. Барабанщикова, В. Бондаря, В. Гриньової, В. Євдокимова, В. Лозової, А. Маркової, В. Маслова, О. Пехоти, О. Попової, І. Прокопенка, О. Романовського та ін.

Особливості змісту економічної освіти з метою підготовки фахівців до підприємницької діяльності вивчали Д. Алфімов, В. Дрижак, В. Загривний, Ю. Кирильчук, С. Лукаш, Л. Мачулко, С. Мельников, К. Старченко, О. Тополь та деякі інші дослідники. Проблему економічної освіти майбутніх учителів, змісту їх підготовки до економічного навчання і виховання учнів

закладів середньої освіти досліджували Н. Бірюкова, О. Кравчук, О. Падалка, Д. Разуменко, О. Шпак та інші фахівці.

Незважаючи на значну кількість досліджень, які присвячені різним аспектам економічної теорії та практики, питання підготовки викладацьких кадрів з економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій спеціально не вивчались науковцями.

Мета та завдання. Мета статті полягає у визначенні та експериментальній перевірці педагогічних умов підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій.

Методи дослідження. У статті з метою обґрунтування та експериментальної перевірки педагогічних умов підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій використано систему традиційних методів науково-педагогічного пошуку – аналіз, узагальнення, порівняння, систематизація, педагогічний експеримент, спостереження, анкетування, тестування, метод експертних оцінок, ранжування тощо, а також різні діагностичні методики – Б. Басса, Ю. Орлова, В. Синявського, Б. Федоришина, Є. Бажина, Джонсона та деяких інших науковців.

Результати. Аналіз науково-педагогічної літератури та проведена експериментальна робота дозволяють стверджувати, що провідними умовами підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій можна вважати: забезпечення професійно-педагогічної спрямованості викладацької діяльності (ціннісне ставлення до професійно-педагогічної діяльності, професійний інтерес, мотивація досягнення успіху) та стійкої потреби в професійному самовдосконаленні; поглиблення професійної компетентності викладачів щодо застосування педагогічних технологій на основі вивчення передового педагогічного досвіду і впровадження в навчально-виховний процес освітніх інновацій з урахуванням сучасних вимог до економічної освіти.

При визначенні зазначених умов ураховувалась специфіка сучасних технологій навчання економічних дисциплін, рівень готовності викладача до використання педагогічних технологій, а також дані проведеного пілотажного дослідження.

Зокрема, при обґрунтуванні першої умови, виходили з того, що професійно-педагогічна спрямованість викладачів незалежно від фаху представляє собою сукупність їхніх стійких мотивів, котрі обумовлюють внутрішні потреби щодо активізації власного особистісного професійного становлення й подальшого розвитку, спрямованих на досягнення успіху в професійній сфері, спонукає викладача до підвищення рівня педагогічної майстерності та професійного самовдосконалення.

Водночас дані проведеного пілотажного дослідження дають підстави стверджувати, що в процесі підготовки викладачів економічних дисциплін, особливо у закладах вищої освіти непедагогічного спрямування, основна увага приділяється опануванню майбутніми викладачами фаховою компетентністю, а викладання дисциплін психолого-педагогічного циклу знаходиться на достатньо низькому рівні. Така практика призводить до того, що більшість викладачів зазначеного профілю не володіє педагогічною компетентністю на достатньому рівні.

При цьому аналіз опитування викладачів економічних дисциплін у закладах вищої освіти різних профілів (опитано 135 осіб) засвідчив, що переважна кількість викладачів (74 %) не усвідомлюють необхідності і важливості педагогічної компетентності для вдосконалення професійної діяльності, зокрема для ефективного застосування сучасних педагогічних технологій. Зазначені викладачі приділяють велику увагу науково-дослідній роботі, організації теоретичних і експериментальних досліджень з фаху і не дбають про системне та систематичне підвищення рівня власних педагогічних знань і навичок.

У процесі проведення дослідження встановлено, що вагому роль у підготовці викладачів економічних дисциплін до використання сучасних

педагогічних технологій відіграє професійне самовиховання, яке зумовлює віддзеркалення у свідомості викладача тих дій і вчинків, які він планує зробити у процесі свого професійного зростання, визначення тих рис і якостей, котрі він збирається виробити в собі для підвищення власного рівня викладацької діяльності. З'ясовано, що зародженню потреби в професійному самовдосконаленні сприяє і створення такого освітнього середовища, що пробуджує у викладачів бажання віднайти, відчути свої внутрішні сили й ресурси, створити умови для плідного професійно-педагогічного саморозвитку.

Вивчення та узагальнення науково-педагогічних джерел (О. Гречаник, О. Дубасенюк, Н. Кузьміна, С. Макаров, А. Маркова та ін.) приводить до висновку про необхідність підвищення професійної компетентності викладачів щодо використання педагогічних технологій на основі вивчення передового педагогічно цінного досвіду і впровадження в навчальний процес освітніх інновацій з урахуванням сучасних вимог до економічної освіти. Це сприяло виокремленню другої педагогічної умови.

Ураховуючи зміст готовності викладачів до впровадження педагогічних технологій, зосереджено увагу на необхідності формування у них наукових знань у галузі педагогіки, психології, теорії педагогічних технологій, освітньої інноватики та теоретичних знань про способи опанування професійно-педагогічною компетентністю. До таких груп знань віднесено: професійно-педагогічні (знання особливостей навчання студентів, основ педагогічної майстерності, специфіки педагогічної діяльності, теорії професіоналізму, навчальної дисципліни, яку викладає педагог); психологічні (знання вікових та психологічних особливостей студентів, специфіки особистісної та професійної самореалізації, саморозвитку; бар'єрів, які заважають організації саморозвитку викладача).

До вмінь, якими обов'язково повинен оволодіти викладач для ефективного використання педагогічних технологій, віднесено: інформаційно-гностичні; евристично-дослідницькі; навчально-методичні

(уміння визначати навчальні цілі; аналізувати з різних позицій (психологічних, дидактичних, методичних) доцільність використання технологій з урахуванням існуючих вимог до економічної освіти; свідомо обирати дієві форми, методи і засоби навчання; визначати ефективність застосування запропонованої технології навчання; розумно управляти навчальною діяльністю студентів; раціонально розподіляти час на заняттях та виконувати заплановане); проектувально-прогностичні (вміння проектувати і прогнозувати можливі наслідки використання освітніх технологій, вносити певні корективи в процес їх використання); рефлексивні (вміння здійснювати самоаналіз, самооцінку і корегування власної діяльності).

Установлено, що поглибленню професійної компетентності викладачів щодо використання педагогічних технологій сприяє вивчення передового педагогічно цінного досвіду і набуття власного досвіду опанування освітніми інноваціями з урахуванням існуючих вимог до економічної освіти.

Із метою перевірки педагогічних умов підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій було проведено педагогічний експеримент, у якому брали участь викладачі економічних дисциплін (90 осіб) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. У відповідності до програми експерименту було створено експериментальну групу ЕГ (45 осіб) і контрольну групу КГ (45 осіб).

Основною метою констатувального етапу експериментальної роботи було з'ясування рівня сформованості готовності викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій, що вимагало визначення критеріїв і показників рівнів сформованості якості фахівця, що вивчається. До критеріїв було віднесено: мотиваційно-аксіологічний, котрий охоплював ціннісне ставлення викладача до професійно-педагогічної діяльності, його професійний інтерес, мотивацію досягнення успіху,

ставлення викладача до підготовки до використання сучасних педагогічних технологій; компетентнісний, що включав рівень сформованості професійно-педагогічних знань із психології, педагогіки, методики тощо, наявність практичних умінь використання педагогічних технологій; особистісно-оцінний, який передбачав прояв викладачем професійно значущих особистісних якостей у процесі навчання, адекватність його професійної самооцінки.

На основі результатів констатувального етапу експерименту зроблено висновки про необхідність проведення цілеспрямованої роботи щодо підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій.

Формувальний етап експерименту передбачав реалізацію запропонованих педагогічних умов підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій.

З метою реалізації першої із визначених умов – забезпечення професійно-педагогічної спрямованості викладацької діяльності та стійкої потреби в професійному самовдосконаленні – викладачам на засіданнях кафедр постійно надавалась інформація, що переконливо свідчила про те, що педагогічна компетентність – важливий критерій професіоналізму сучасного викладача; порушувались дискусійні питання, наприклад, «Чи потрібні викладачам економічних дисциплін знання з педагогіки?», «Чи можна вважати викладача економічних дисциплін професіоналом своєї справи, якщо він не володіє сучасними освітніми технологіями?»; пропонувалось розв’язання нестандартних педагогічних ситуацій, які формували стимули до опанування педагогічними знаннями і вміннями.

Розвитку професійної спрямованості викладачів всебічно сприяли тренінги мотивації (А. Маркова, Х. Хекхаузен), котрі забезпечували: переважання мотивації досягнень, формування так званого синдрому досягнень, що виявляється у домінуванні у людини прагнення до успіху над прагненням до запобігання невдач; зміни причинних схем сприйняття і тлумачення власних успіхів та невдач; усвідомлення викладача активним

суб'єктом освітнього процесу і орієнтація його на відповідну даній ролі поведінку; розвиток внутрішньої мотивації викладача, що сприяє отриманню задоволення від власної поведінки чи діяльності.

З метою стимулювання педагогічних працівників до опанування сучасними педагогічними технологіями у процесі експериментальної діяльності постійно дбали про актуалізацію у викладачів мотивів досягнення. З цією метою було вжито такі заходи, як: виявлення та підтримка креативних педагогів; відображення здобутих результатів дослідження у науково-методичних працях; висвітлення педагогічно цінного досвіду кращих викладачів на сторінках університетських газет; створення для викладачів можливостей для прояву їхньої професійної майстерності (наприклад, участь у конкурсі «Кращий викладач року»).

Також викладачів орієнтували на те, щоб на засіданнях кафедр та при проведенні науково-методичних семінарів вони наголошували на проблемах, труднощах, котрі в них виникали в період організації навчально-виховного процесу, пропонували шляхи їх усунення, проводили самоаналіз змін щодо рівня володіння професійною компетентністю, а також висловлювали конкретні рекомендації щодо підвищення рівня професійної компетентності при використанні педагогічних технологій.

Для викладачів в університетах, де організовувалась експериментальна робота, постійно проводились зустрічі з випускниками, які розповідали про труднощі, з якими їм доводилось зіткнутися на своїх робочих місцях, а також з висококваліфікованими фахівцями в галузі економіки. Усе зазначене вище дозволяло викладачам краще усвідомлювати, які вимоги сучасні роботодавці висувають до своїх працівників, а також більш детально ознайомитись із умовами їх праці на сучасних економічних підприємствах та в організаціях. Це сприяло критичному самооцінюванню викладачем власної діяльності, визначенню рівня її відповідності до підготовки фахівця економічного профілю.

З метою ефективного самооцінювання викладачем власної діяльності

велику увагу надавали підготовці викладачами портфоліо як ефективного засобу керування індивідуальними програмами для реалізації особистої лінії професійного самовдосконалення.

Проведене дослідження свідчить, що однією з найбільш важливих складових професіоналізму викладача вищої школи взагалі та економічних дисциплін зокрема, рівня його професійної компетентності є технологічна культура, яка дозволяє розумно співвіднести власний професіоналізм з досягненнями світової (національної та ін.) педагогічної культури (Selevko, 1998; Slastonin, Isaiev & Shyianov, 2002).

Реалізація другої педагогічної умови пов'язана з поглибленням професійної компетентності викладачів стосовно використання педагогічних технологій на базі вивчення передового педагогічно цінного досвіду і впровадження в освітній процес педагогічних інновацій із урахування вимог сьогодення до економічної освіти фахівців.

З метою плідного вирішення зазначених завдань було організовано співпрацю кафедр економічних дисциплін університетів із кафедрами психолого-педагогічного спрямування, а також кафедрами інформатики та інформаційних технологій, викладачі яких надавали необхідні знання щодо особливостей використання освітніх технологій, щедро ділилися педагогічним досвідом.

Тісна співпраця зазначених кафедр сприяла:

- передачі сучасної, достовірної і доступної інформації про педагогічні інновації на основі ознайомлення викладачів із новими публікаціями наукового і навчально-методичного спрямування, ознайомленню їх із системою наукових і науково-методичних розробок, організаційно-педагогічних заходів, нормативно-правових актів та технічних засобів навчання;

- активному забезпеченню інформаційних процесів – пошуку, збору, обробці, збереженню, захисту і поширенню інформації про педагогічні інновації – на етапах використання педагогічних технологій;

- створенню умов для постійного інформування викладачів щодо використання ними педагогічних технологій у процесі викладання предметів економічного циклу.

Необхідно також наголосити на тому, що сумісно з викладачами різних кафедр було запропоновано і проведено для фахівців із викладання економічних дисциплін науково-методичний семінар «Сучасні педагогічні технології», який було розраховано на 8 годин. Зазначений семінар передбачав розгляд та засвоєння таких тем: суть, провідні принципи та структура освітніх технологій; їх класифікація; психолого-педагогічні особливості сучасних педагогічних технологій; інформаційне забезпечення використання педагогічних інновацій; психологічний супровід забезпечення підготовки та впровадження сучасних освітніх технологій у навчальний процес закладів вищої освіти.

З метою набуття викладачами вищої школи досвіду впровадження педагогічних технологій широко практикувалось відвідування лекцій, семінарських занять та позааудиторних заходів досвідчених фахівців з подальшим їх обговоренням. Викладачі кафедр педагогічного спрямування також проводили майстер-класи з особливостей використання освітніх технологій, а саме: розвитку навчально-пізнавальної діяльності студентів; планування змісту освіти; ефективної організації навчального процесу; формування сприятливого психологічного клімату у закладах вищої освіти; діагностики отриманих результатів; застосування інтерактивних засобів навчання та ін.

У процесі проведення експериментальної роботи з викладачами університетів проводились індивідуальні консультації, бесіди, психологічні тренінги.

На контрольному етапі організації експериментальної роботи було проаналізовано й узагальнено отримані результати.

Обговорення. Проведене дослідження підтверджує доцільність використання запропонованих умов (забезпечення професійно-педагогічної

спрямованості викладацької діяльності та стійкої потреби в професійному самовдосконаленні; поглиблення професійної компетентності викладачів щодо застосування педагогічних технологій на основі вивчення передового педагогічного досвіду і впровадження в навчально-виховний процес освітніх інновацій з урахуванням сучасних вимог до економічної освіти) до підготовки викладачів економічних дисциплін до впровадження педагогічних технологій.

Висновки. Таким чином, порівняльний аналіз результатів експериментальної та контрольної груп підтверджує ефективність обґрунтованих умов підготовки викладачів економічних дисциплін до використання освітніх технологій.

Зокрема, в експериментальній групі кількість викладачів, які володіють високим рівнем готовності до використання педагогічних технологій, збільшилася на 12,8 %, у контрольній групі – на 1,3 %. Середній рівень сформованості зазначеної готовності у викладачів експериментальної групи підвищився на 3,8 %, контрольної групи – на 0,6 %.

ЛІТЕРАТУРА:

- Балягіна І. А., Богород М. А., Ковальчук Г. О. Методика викладання економіки: Навч.-метод. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 341 с.
- Освітні технології: Навчально-методичний посібник за заг. ред. О. М. Пехоти. К. : А. С. К., 2001. 256 с.
- П'ятакова Г. П., Заячківська Н. М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі. Навчально-методичний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 55 с.
- Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посіб. За ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 240 с.
- Селевко Г. К. Современные образовательные технологии: учеб. пос. М.: Народное образование, 1998. 256 с.
- Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Шиянов Е. Н. Педагогика: Учеб. пособие. М.: Издательский центр «Академия», 2002. 272 с.
- Сластенин В. А., Руденко Н. Г. О современных подходах к подготовке педагога. *Педагогика*. 1999. № 6. С. 55–62.
- Современные технологии обучения в вузе. Под ред. Малышевой М. А. Методическое пособие. Санкт-Петербург, 2011. 134 с.

REFERENCES

- Baliahina, I., Bohorod, M. & Kovalchuk, H. (2006). *Metodyka vykladannia ekonomiky* [Methods of teaching economics]. Kyiv : KNEU (in Ukrainian).

- Malysheva M. (Ed.) (2011) *Sovremennye tekhnologii obucheniia v vuze* [Modern technology of teaching in high school]. Sankt-Peterburh (in Russian).
- Piatakova, H. & Zaiachkivska N. (2003). *Suchasni pedahohichni tekhnologii ta metodyka ikh zastosuvannia u vyshchii shkoli* [Modern pedagogical technologies and methods of their use in higher education]. Lviv : Vydavnychii tsentr LNU im. Ivana Franka (in Ukrainian).
- Piekhota, O. (Ed.) (2001). *Osvitni tekhnologii* [Educational technologies]. Kyiv : A. S. K. (in Ukrainian).
- Selevko H. (1998). *Sovremennye obrazovatelnye tekhnologii* [Modern educational technology]. Moskva : Narodnoe obrazovaniie (in Russian).
- Slastonin, V. & Rudenko M. (1999). *O sovremennykh podkhodakh k podgotovke pedahoha* [On modern approaches to the preparation of the teacher]. *Pedahohika*. 6. 55–62 (in Russian).
- Slastonin, V., Isaiev, I. & Shyianov, Ye. (2002). *Pedahohika* [Pedagogy]. Moskva : Izdatelskii tsentr «Akademii» (in Russian).
- Ziazun, I. (Ed.) (2003). *Pidhotovka maibutnoho vchytelia do vprovadzhennia pedahohichnykh tekhnologii* [Preparation of a future teacher for the implementation of pedagogical technologies]. Kyiv : Vydavnytstvo A. S. K. (in Ukrainian).

Інформація про автора:

Шпак Інна Олександрівна: ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4900-1197>,
Начальник Міжнародного культурно-освітнього центру Харківського міжнародного медичного університету, вул. Молочна, 38, м. Харків, Україна, 61001.
e-mail: 1org.life@gmail.com

Information about the author:

Shpak Inna Oleksandrivna: ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4900-1197>, Head of the International Cultural and Educational Center, Kharkiv International Medical University, Molochna street, 38, Kharkiv, Ukraine, 61001.
e-mail: 1org.life@gmail.com

Цитуйте цю статтю як: Шпак І. О. Експериментальна перевірка педагогічних умов підготовки викладачів економічних дисциплін до використання сучасних педагогічних технологій. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 46. С. 179–191. DOI: 10.34142/23128046.2019.46.14

Дата надходження статті до редакції: 14.05.2019

Стаття прийнята до друку: 28.05.2019